

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕҢБЕК НАРЫҒЫНДАҒЫ ЖҰМЫС БЕРУШІЛЕР МЕН ЖОО ТҮЛЕКТЕРІ: МӘСЕЛЕЛЕР МЕН КҮТІЛІМДЕР»

дөңгелек үстел мақалалар жинағы

*(«Жоғары білім жүйесі мен жұмыс берушілердің интеграциясы
оқу орнын бітірушілердің кәсіби мобильділігінің маңызды
шарты ретінде» ғылыми жобасы бойынша)*

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

**«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕҢБЕК НАРЫҒЫНДАҒЫ
ЖҰМЫС БЕРУШІЛЕР МЕН ЖОО ТҮЛЕКТЕРІ:
МӘСЕЛЕЛЕР МЕН КҮТІЛІМДЕР» атты**

дөңгелек үстел мақалалар жинағы

*(«Жоғары білім жүйесі мен жұмыс берушілердің интеграциясы
оқу орнын бітірушілердің кәсіби мобильділігінің маңызды
шарты ретінде» ғылыми жобасы бойынша)*

Алматы
«Қазақ университеті»
2015

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

**«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕҢБЕК НАРЫҒЫНДАҒЫ
ЖҰМЫС БЕРУШІЛЕР МЕН ЖОО ТҮЛЕКТЕРІ:
МӘСЕЛЕЛЕР МЕН КҮТІЛІМДЕР» атты**

дөңгелек үстел мақалалар жинағы

*(«Жоғары білім жүйесі мен жұмыс берушілердің интеграциясы
оқу орнын бітірушілердің кәсіби мобильділігінің маңызды
шарты ретінде» ғылыми жобасы бойынша)*

Алматы
«Қазақ университеті»
2015

ҚР БжҒМ 1482/ГФ4 «Жоғары білім жүйесі мен жұмыс берушілердің интеграциясы оқу орнын бітірушілердің кәсіби мобильділігінің маңызды шарты ретінде» жобасы есебінен шығарылады

Жауапты редакторлар:

әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор **Г.О. Абдикерова**
аға оқытушы **С.М. Дүйсенова**
PhD докторанты **Ә.Т. Омарова**

«Қазақстандық еңбек нарығындағы жұмыс берушілер мен ЖОО түлектері: мәселелер мен күтілімдер» атты дөңгелек үстел мақалалар жинағы. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 76 б.

ISBN 978-601-04-1386-3

Бұл мақалалар жинағына «Қазақстандық еңбек нарығындағы жұмыс берушілер мен ЖОО түлектері: мәселелер мен күтілімдер» атты дөңгелек үстел материалдары енгізілді.

Материалдар қазіргі қоғамдағы білім беру мәселелеріне қызығушылық танытатын жас ғалымдарға, зерттеушілерге, оқытушыларға, студенттерге, магистранттарға, докторанттарға арналған.

ISBN 978-601-04-1386-3

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2015

МАЗМҰНЫ

✓ <i>Толегенова А., Дүйсенова С.М.</i> Қазіргі Қазақстан қоғамындағы білім мен ғылымның интеграциялану процесі.....	3
✓ <i>Усінханова Г., Омарова Ә.Т.</i> Жоғары оқу орындарының түлектерін жұмысқа орналастырудың проблемалық мәселелері	10
<i>Сарыбаева И.С., Авсыдықова Қ.А.</i> Еңбек нарығы түлектердің кәсіби компетенциясын қалыптастыру негізі ретінде	17
✓ <i>Хажыбекова А., Омарова Ә.Т.</i> Корей еліндегі жоғары оқу орындарымен жұмыс берушілердің интеграциясы	21
<i>Болат Ж., Султанова А.М.</i> Жоғары оқу орнындағы болашақ жас мамандардың кәсіби құзіреттілігін арттыру жолдары	25
<i>Бейсенбекова Т.А., Мейірбекова А.</i> Жоғары оқу орындары түлектерінің жұмыспен қамтылу мәселелері	33
✓ <i>Дамысбек Ж., Омарова Ә.Т.</i> Жоғары оқу орындары түлектерінің кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру	41
✓ <i>Анетқызы А., Дүйсенова С.М.</i> Швециядағы жұмыспен қамту мәселесі.....	47
✓ <i>Сияз Г.Н., Әбдікерова Г.О.</i> Жоғары оқу орны студенттерінің әлеуметтік жұмыс мамандығын таңдаудағы мотивациясы	53
<i>Сырманова Б.Н.</i> Әлеуметтік жұмыс – әлеуметтік институт ретінде.....	58
✓ <i>Сейтханов Н.Н., Әбдікерова Г.О.</i> Қазақстандағы әлеуметтік қызмет көрсету	63
✓ <i>Анетқызы А., Дүйсенова С.М.</i> Жұмыссыздық – қоғамның басты мәселесі	71

Ғылыми басылым

**«Қазақстандық еңбек нарығындағы жұмыс берушілер мен
ЖОО түлектері: мәселелер мен күтілімдер» атты
өңгелек үстел мақалалар жинағы**

Шығарушы редакторы *А. Иманғалиева*
Компьютерде беттеген *Г. Шапкозова*

ИБ №8336

Басуға 18.06.2015 жылы қол қойылды. Формат 60x84 ¹/₈.

Көлемі 4,75 б. т. Тапсырыс №1555. Таралымы 50 дана.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің

«Қазақ университеті» баспа үйі.

Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.

Швецияда еңбек нарығы тиімділігінің жоғары деңгейі басқа елдердегі дұрыс қойылған кәсіби бағдар және кәсіби оқытумен анықталады.

Әдебиеттер

1. Жұмамбаев С.К. Еңбек рыногы экономикасы: Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2003. – 171б.
2. Құрманбаев, С.Қ. Экономиканы мемлекеттік реттеу: оқу құралы / С.Қ. Құрманбаев, Л.Б. Габдуллина. – Семей, 2011
3. Мұқашева Б.Ә., Демушкина Л.О., Әбіл Е.Қ. Экономиканы мемлекеттік реттеу: оқу құралы. – Астана, 2010

Сияз Г.Н.,

әлеуметтік жұмыс мамандығының 1 курс магистранты
Ғылыми жетекшісі Әбдікєрова Г.О.

Жоғары оқу орны студенттерінің әлеуметтік жұмыс мамандығын таңдаудағы мотивациясы

Ғылыми әдебиеттерде әлеуметтік жұмыскерлердің кәсіби қалыптасуы жайында көптеген сұрақтар қарастырылады. Бұл мәселе қазіргі таңда ерекше өзектілікке ие болып отыр. Бүгінде Қазақстанның әлеуметтік қызмет саласында базалық білімі сәйкес келмейтін көп мамандар әлеуметтік жұмыскердің функциясын атқарып жатыр. Бұл функциялар көпшілік жағдайда қағазбен жұмыс: құжаттарды жинау, архивте жұмыс, анықтамаларды алу және т.б. Бірақ «әлеуметтік жұмыс маманы» «әлеуметтік жұмыс қызметі» одан әлде қайда ауқымды.

Мамандарды кәсіби даярлауда мотивация мәселесінің маңызы жоғары. Кәсіби шеберлікке жетудегі мотивациялық кешен: білім, дағды, жеке кәсіби өсуге әсер етеді.

Мотивация тұлғаның мінез-құлық құрылымы мен оның қозғалысының негізін анықтауда басты орынды алады. Мотив, мотивация, белсенділікке ұмтылу субъектінің белгілі қажеттіліктерін қанағаттандыруға талпыну әрекеті. Психологияда мотивация субъектінің белсенділігін тудыратын ішкі және сыртқы шарттардың жиынтығын білдіреді. Әлеуметтануда

Сейтханов Н.Н.,
әлеуметтік жұмыс мамандығының 2 курс студенті,
Ғылыми жетекшісі Әбдікерова Г.О.

Қазақстандағы әлеуметтік қызмет көрсету

Әлеуметтік жұмыс – бұл өз бетімен өмір сүре алмайтын, өзінің өмірлік мәселелерін шеше алмайтын, адамдарға көмек ретінде бағытталған іс-әрекет. Біз әлеуметтік жұмысты халықтың әлеуметтік саналылығына қызмет ететін мамандықпен байланыстырамыз, әлеуметтік жұмыс сферасы жылдан жылға кеңеюде. Дегенмен, бүгіннің өзінде әлеуметтік жұмыскердің қызметі әр түрлі сфераларды қамтуда. Олар денсаулық сақтау ұйымдарында, мектептерде, денсаулық сақтау орталықтарында, отбасын және баланы қорғау агенттіктерінде, психологиялық денсаулық орталықтарында, бизнес және өндіріс түзету орталықтарында, үкіметтік емес ұйымдарда және де пенитенциарлы мекемелерде қызмет етеді. Әлеуметтік қызметкер нәсіліне, этникалық тобына, әлеуметтік-экономикалық деңгейіне, жыныстық, діни ерекшеліктеріне қарамастан кішкентай баладан бастап, үлкен жастағы қарттарға дейін өз қызметін ұсынады.

Әлеуметтік қызмет көрсету – бұл, бір өзі еңсере алмайтын қиын тұрмыстық жағдайдағы (мүгедектік, жасының ұлғаюына, сырқаттығына байланысты өзін-өзі күтуге қабілетсіздік, жетімдік, қараусыз қалушылық, жұмыссыздық, белгілі бір тұрғылықты мекенінің жоқ болуы, отбасында қатігездікпен қарауы) азаматтарды әлеуметтік қорғау, әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-медициналық, психологиялық-педагогикалық, әлеуметтік-құқықтық қызметтер мен материалдық, рухани көмек көрсету, әлеуметтік жерсіндіру және сауықтыру жөніндегі әлеуметтік қызмет орындарының қызметі [5].

Қазақстанда әлеуметтік қызмет көрсетуді іске асыру мүмкіншілігі территориялық әлеуметтік қызмет көрсету органдарын ұйымдастыру, оларды одан әрі дамыту нәтижесінде іске асырылады. Әлеуметтік жұмыс саласында кәсіби әлеуметтік